

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 467/2011-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. novembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti A., a. s., B., zastúpenej advokátom JUDr. P. Č., PhD., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 10 Cb 80/2008-244 z 30. marca 2010 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 2 Cob 133/2010-336 z 24. februára 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti A., a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. apríla 2011 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti A., a. s., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. P. Č., PhD., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) č. k. 10 Cb 80/2008-244 z 30. marca 2010 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Cob 133/2010-336 z 24. februára 2011.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla, že „Dňa 30. 3. 2010 vydal Okresný súd Spišská Nová Ves v právnej veci žalobcu A., a. s., proti žalovanému J. K.,... o zaplatenie 17 471,62 EUR s príslušenstvom rozsudok, ktorým žalobu žalobcu zamietol. Tento rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 24. 2. 2011, sp. zn. 2 Cob 133/2010, ktorý bol doručený právnemu zástupcovi žalobcu (sťažovateľa) dňa 14. 3. 2011.“.

Svoju sťažnosť odôvodnila takto:

„Predmetom súdneho konania na prvostupňovom súde bol sťažovateľom ako žalobcom uplatnený nárok na vyplatenie stornoprovízií ako bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, vzniknutého v zmysle zmluvy o sprostredkovaní starobného dôchodkového sporenia zo dňa 1. 11. 2004, ktorú uzatvoril žalobca ako zastúpený a žalovaný ako sprostredkovateľ, ktorá bola v plnom rozsahu nahradená zmluvou o sprostredkovaní starobného dôchodkového sporenia zo dňa 1. 2. 2005. ...

Súd prvého stupňa mal v konaní za preukázané, že žalovaný sprostredkoval uzatvorenie zmlúv, na základe ktorých mu bola zo strany žalobcu vyplatená provízia (str. 10 rozsudku súdu prvého stupňa).

Súd prvého stupňa mal v konaní za preukázané, že právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným sa spravuje osobitným právnym predpisom, a to ustanoveniami § 642 až 651 Obchodného zákonníka, t. j. právnou úpravou zmluvy o sprostredkovaní (str. 10 rozsudku) a teda tvrdenia žalovaného o rozpore dohody o zániku nároku na províziu s právnou úpravou zmluvy o obchodnom zastúpení boli bezpredmetné.

Jediným dôvodom zamietnutia žaloby bola podľa odôvodnenia súdu prvého stupňa skutočnosť, že pri zmluve o sprostredkovaní starobného dôchodkového sporenia nebolo možné dohodnúť zánik nároku na províziu a teda ak žalovaný sprostredkoval uzatvorenie dotknutých zmlúv, čo mal súd prvého stupňa za preukázané, vznikol mu podľa odôvodnenia rozsudku nepodmienený nárok na províziu. Takéto konštatovanie súdu prvého stupňa je súčasne v rozpore tak s právnou úpravou zmluvy o sprostredkovaní (žiadne ustanovenie upravujúce províziu nie je kogentným ustanovením a možno sa teda od neho odchyliť) ako

aj so súdnou praxou, ktorá umožňuje viazať zánik nároku na províziu na podmienky, ako bolo sťažovateľom namietané v odvolaní podanom proti rozsudku prvostupňového súdu.

S týmto zásadným odvolacím dôvodom, ktorý prezentoval sťažovateľ v odvolaní podanom proti rozsudku Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi sa odvolací súd v odôvodnení nevysporiadal v žiadnom rozsahu.

Dôvodom na potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa bola v predmetnom prípade zo strany Krajského súdu v Košiciach okrem odkazu na odôvodnenie súdu prvého stupňa, skutočnosť, že prílohy k Províznym podmienkam... neboli podpísané žalovaným a teda sú neplatné.

Sťažovateľ musí konštatovať,... že rozsudok Krajského súdu v Košiciach je nepreskúmateľný, nakoľko skutočnosti a právne závery, ktoré sú v ňom uvádzané, nie sú zodpovedajúcim spôsobom odôvodnené, tak aby dávali odpovede na zásadné právne otázky pri rozhodovaní v právnej veci sťažovateľa...

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je potrebné uviesť, že odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Košiciach ako aj ním potvrdený rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves, nakoľko (i) jasne a zrozumiteľne nedáva odpovede na všetky zásadné právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany a súčasne (ii) právne posúdenie je v príkrom rozpore s právnou úpravou ako aj súdnou praxou, je v rozpore s právom na súdnu ochranu a s princípmi spravodlivého procesu v zmysle čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy SR.“

Sťažovateľka na základe uvedených skutočností navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„... rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 24. 2. 2011, sp. zn. 2 Cob 133/2010 vydaným v právnej veci žalobcu A., a. s.,... a rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 30. 3. 2010, sp. zn. 10 Cb 80/2008 bolo porušené základné právo na súdnu a inú právnu ochranu garantovanú v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, a z toho dôvodu aby Ústavný súd SR tento rozsudok zrušil a priznal sťažovateľovi súčasne náhradu trov právneho zastúpenia.“

Sťažovateľka súčasne navrhuje, aby ústavný súd v zmysle § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odložil vykonateľnosť napadnutého rozsudku krajského súdu č. k. 2 Cob 133/2010-336 z 24. februára 2011, keďže podľa nej by vykonateľnosťou rozsudku utrpela majetkovú ujmu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnú neopodstatnenosť návrhu ide vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou,

ktorých porušenie sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu (rozhodnutia orgánu štátu) v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom okresného súdu č. k. 10 Cb 80/2008-244 z 30. marca 2010

Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods.1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (IV. ÚS 23/05). Judikatúra ústavného súdu stabilne pripomína, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci (napr. I. ÚS 214/09).

Vzhľadom na princíp subsidiarity ustanovený v čl. 127 ústavy je vylúčená právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o sťažovateľom uplatnených námietkach porušení ich práv napadnutým rozsudkom okresného súdu. Ochrany svojich práv sa sťažovateľka mohla domáhať a aj sa domáhala podaním odvolania proti rozsudku okresného súdu. Ústavný súd z tohto dôvodu sťažnosť v časti, ktorá smeruje proti napadnutému rozsudku okresného súdu, odmietol z dôvodu nedostatku svojej právomoci podľa § 25 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu č. k. 2 Cob 133/2010-336 z 24. februára 2011

Z ústavného vymedzenia postavenia a kompetencií všeobecných súdov a ústavného súdu v Slovenskej republike (princíp subsidiarity) vyplýva, že rozhodovanie v občianskoprávných veciach (vrátane obchodných sporov) patrí do právomoci všeobecných súdov. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a právnych názorov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a pri uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (obdobne napr. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010).

Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia v súvislosti s jeho posúdením v konaní o sťažnosti podľa čl. 127ods. 1 ústavy ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí takú interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera jej účel a význam, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé, prípadne popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, a aj v tom prípade, ak sú dôvody, na ktorých je rozhodnutie založené, zjavne jednostranné alebo sú v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Z týchto hľadísk ústavný súd posúdil sťažnosť sťažovateľky namietajúcej porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy označeným rozsudkom krajského súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Článok 46 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (IV. ÚS 115/07). Vychádzajúc z uvedeného bolo úlohou ústavného súdu posúdiť, či napadnutý rozsudok krajského súdu možno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, a teda z ústavného hľadiska za neprijateľný a neudržateľný.

Podstatou sťažnosti je nesúhlas sťažovateľky s rozhodnutím okresného súdu, pričom krajský súd podľa jej názoru pochybenia okresného súdu neodstránil, a preto namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj rozsudkom krajského súdu.

Sťažovateľka sa nestotožňuje s právnym názorom okresného súdu, ktorý mal „za preukázané, že právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným sa spravuje osobitným právnym predpisom, a to ustanoveniami § 642 až 651 Obchodného zákonníka, t. j. právnou úpravou zmluvy o sprostredkovaní (str. 10 rozsudku) a teda tvrdenia žalovaného o rozpore dohody o zániku nároku na províziu s právnou úpravou zmluvy o obchodnom zastúpení boli bezpredmetné“.

Okresný súd vo svojom odôvodnení v tejto súvislosti uviedol:

„Podľa § 642 Obchodného zákonníka, zmluvou o sprostredkovaní sa sprostredkovateľ zaväzuje, že bude vyvíjať činnosť smerujúcu k tomu, aby záujemca mal príležitosť uzavrieť určitú zmluvu s treťou osobou, a záujemca sa zaväzuje zaplatiť sprostredkovateľovi odplatu (províziu).

Podľa § 644 Obchodného zákonníka, sprostredkovateľovi vzniká nárok na províziu, ak je uzavretá zmluva, ktorá je predmetom sprostredkovania.

Podľa § 647 ods. 1 Obchodného zákonníka, sprostredkovateľ má nárok na dojednanú províziu, inak obvyklú za sprostredkovanie obdobných zmlúv v čase uzavretia zmluvy

o sprostredkovaní. Sprostredkovateľovi však nevzniká nárok na províziu, ak zmluva s tretou osobou bola uzavretá bez jeho súčinnosti alebo ak v rozpore so zmluvou bol činný ako sprostredkovateľ tiež pre osobu, s ktorou sa uzavrela sprostredkovaná zmluva.

Podľa § 649 ods. 1 Obchodného zákonníka, sprostredkovateľ neručí za splnenie záväzku tretích osôb, s ktorými sprostredkoval uzavretie zmluvy; nesmie však navrhovať záujemcovi uzavretie zmluvy s osobou, ohľadne ktorej vie alebo musí vedieť, že je dôvodná pochybnosť, že splní riadne a včas svoje záväzky zo sprostredkovanej zmluvy.

Podľa § 111 zák. č. 43/2004 Z. z., o starobnom dôchodkovom sporení platnom znení,

1) Sprostredkovaním starobného dôchodkového sporenia je

a) činnosť smerujúca k tomu, aby záujemca o uzatvorenie zmluvy o starobnom dôchodkovom sporení mal príležitosť takú zmluvu uzatvoriť,

b) poskytovanie služieb súvisiacich s činnosťou podľa písmena a),

c) poskytovanie odborného poradenstva v oblasti starobného dôchodkového sporenia podľa tohto zákona.

2) Sprostredkovanie starobného dôchodkového sporenia môže vykonávať na území Slovenskej republiky len sprostredkovateľ podľa odseku 3.

(3) Sprostredkovateľ je fyzická osoba, ktorej úrad udelil povolenie na vykonávanie činnosti sprostredkovateľa, na ktorého základe je oprávnená v mene dôchodkovej správcovskej spoločnosti vykonávať činnosť podľa odseku 1.

(13) Za škody spôsobené sprostredkovateľom pri vykonávaní činnosti podľa odseku 1 zodpovedá dôchodková správcovská spoločnosť.

(16) Právne vzťahy medzi sprostredkovateľom a dôchodkovou správcovskou spoločnosťou sa spravujú osobitným právnym predpisom, 91) ak tento zákon neustanovuje inak.

[91 - § 642 až 651 Obchodného zákonníka.]

Podľa § 64b zák. č. 43/2004 Z. z., v platnom znení, účinný od 1.1.2005,

1/ Sporiteľ môže prestúpiť z dôchodkovej správcovskej spoločnosti do inej dôchodkovej správcovskej spoločnosti, s ktorou uzatvorí zmluvu o starobnom dôchodkovom sporení, najskôr po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa zapísania predchádzajúcej zmluvy o starobnom dôchodkovom sporení do registra zmlúv alebo od určenia dôchodkovej

správčovskej spoločnosti Sociálnou poisťovňou podľa § 64 ods. 4, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účinnosť tejto zmluvy sa vzťahuje § 64a ods. 2 rovnako.

3) Dôchodková správčovská spoločnosť, do ktorej sporiteľ prestupuje, je povinná po zápise zmluvy o starobnom dôchodkovom sporení do registra zmlúv informovať bez zbytočného odkladu o tomto zápise dôchodkovú správčovskú spoločnosť, z ktorej sporiteľ prestupuje.

5) Sporiteľ nemôže prestúpiť do inej dôchodkovej správčovskej spoločnosti v období kratšom ako jeden rok od prvej uzatvorenej zmluvy o starobnom dôchodkovom sporení zapísanej do registra zmlúv podľa § 64a ods. 2 alebo odo dňa vzniku účasti fyzickej osoby na starobnom dôchodkovom sporení, ak dôchodkovú správčovskú spoločnosť určila Sociálna poisťovňa podľa § 64 ods. 4.

Podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Sprostredkovateľská zmluva je upravená v Obchodnom zákonníku, a to v § 642 až 651, a podobné vzťahy aj v § 652 až 672 pod nadpisom zmluva o obchodnom zastúpení. Podľa Obchodného zákonníka sa posudzuje sprostredkovateľská zmluva vtedy, keď ide o zmluvu medzi podnikateľmi a zmluva je zameraná na podnikateľskú činnosť. Pokiaľ tieto podmienky nie sú splnené, sprostredkovateľská zmluva podlieha úprave podľa § 774 Občianskeho zákonníka. Aj v týchto prípadoch však účastníci majú možnosť, najmä ak je sprostredkovateľ podnikateľom, dohodnúť sa, že ich záväzkový vzťah bude podriadený obchodnoprávnej úprave (§ 262 ods. 1 OBZ). Na takúto dohodu sa vyžaduje písomná forma.

Predmetom zmluvy je, že sprostredkovateľ sa zaväzuje, že bude vyvíjať činnosť smerujúcu k tomu, aby záujemca mal príležitosť uzavrieť zmluvu o starobnom dôchodkovom sporení. Toto obstaranie uzavretia zmluvy môže spočívať v tom, že sprostredkovateľ nájde partnera, ktorý chce so záujemcom uzavrieť zmluvu, že zoznámi budúcich zmluvných

partnerov, že bude spolupôsobiť pri prerokúvaní veci a pripraví uzavretie zmluvy. Tým sa jeho úloha skončí. Zmluvu, uzavretie ktorej sa sprostredkovateľskou zmluvou sleduje, neuzaviera sám, ale len spolupôsobí pri jej uzavieraní. Záujemca teda uzaviera zmluvu sám, aj keď za pomoci sprostredkovateľa, ktorý mu pripraví aj potrebné podklady na uzavretie zmluvy.

Sprostredkovateľ má povinnosť obstarat' záujemcovi uzavretie zmluvy s treťou osobu a jeho odmena závisí od toho, či sa zmluva uzavrie. Dosiachnutie výsledku nie je v moci sprostredkovateľa.

Súd mal vykonaným dokazovaním preukázané, že žalobca mal povolenie na vykonávanie činnosti sprostredkovateľa starobného dôchodkového sporenia a žalovaný mal povolenie na vykonávanie činnosti sprostredkovateľa starobného dôchodkového sporenia.

Žalobca a žalovaný uzatvorili zmluvu o sprostredkovaní starobného dôchodkového sporenia v zmysle zák. č. 43/2004 Z. z.. V zmluve je uvedené, že sa uzatvára aj podľa § 652 Obchodného zákonníka. Z cit. ustanovenia zákona č. 43/2004 Z. z. je ale zrejmé, že právne vzťahy medzi sprostredkovateľom a dôchodkovou správcovskou spoločnosťou sa spravujú osobitným právnym predpisom, ak tento zákon neustanovuje inak, a teda ustanoveniami § 642 až 651 Obchodného zákonníka.

Žalobca predložil zoznam zmlúv a ďalšie doklady z ktorých je zrejmé, že žalovaný sprostredkoval uzavretie zmlúv, na základe ktorých mu bola vyplatená provízia vo výške 69.789,89 Eur a žalovaný túto výšku provízií nenamietal, preto súd považuje za bezpredmetné ďalšie tvrdenia žalovaného, že nevie ktoré zmluvy uzavrel.

Žalobca požaduje vrátenie sumy vo výške 17.471,62 Eur z dôvodu storna provízií uvedených v províznych podmienkach. Poukazuje na rozhodnutia iných súdov, ktoré sa týkajú sprostredkovania poistných zmlúv a províznych podmienok k týmto zmluvám, nie dôchodkového sporenia, ktoré je upravené zákonom č. 43/2004 Z. z. Sprostredkovateľ, to či sa na osobnom účte sporiteľa bude evidovať príspevok na starobné dôchodkové sporenie a kedy budú príspevky evidované ovplyvniť nemôže. V zmysle cit. zákona sporiteľ má zákonné právo po určitom čase prestúpiť do inej dôchodcovej správcovskej spoločnosti a toto právo nemôže mu nikto obmedziť a teda ani sprostredkovateľ to nemôže ovplyvniť. Z predložených dokladov je zrejmé, že žalobca žiada vrátenie provízií aj v tých prípadoch,

kde zmluvy sú naďalej platné a príspevky boli zasielané neskôr. Súd tieto provízne podmienky vzhľadom na špecifické podmienky cit. zákona považuje za neplatné. Žalovaný sprostredkoval uzavretie zmlúv, čiže mu vznikol nárok na províziu. Na základe uvedeného súd žalobu zamietol.“

Podľa sťažovateľky „jediným dôvodom zamietnutia žaloby bola podľa odôvodnenia súdu prvého stupňa skutočnosť, že pri zmluve o sprostredkovaní starobného dôchodkového sporenia nebolo možné dohodnúť zánik nároku na províziu a teda ak žalovaný sprostredkoval uzatvorenie dotknutých zmlúv,... vznikol mu podľa odôvodnenia rozsudku nepodmienený nárok na províziu. Takéto konštatovanie súdu prvého stupňa je súčasne v rozpore tak s právnou úpravou zmluvy o sprostredkovaní (žiadne ustanovenie upravujúce províziu nie je kogentným ustanovením a možno sa teda od neho odchýliť) ako aj so súdnou praxou, ktorá umožňuje viazať zánik nároku na províziu na podmienky, ako bolo sťažovateľom namietané v odvolaní podanom proti rozsudku prvostupňového súdu.“

Sťažovateľka tvrdí, že „s týmto zásadným odvolacím dôvodom... sa odvolací súd v odôvodnení nevysporiadal v žiadnom rozsahu. Dôvodom na potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa bola... okrem odkazu na odôvodnenie súdu prvého stupňa, skutočnosť, že Prílohy k províznym podmienkam... neboli podpísané žalovaným, a teda sú neplatné.“

Rovnakú námietku akú uplatnila sťažovateľka v sťažnosti doručenej ústavnému súdu, uplatnila aj v odvolaní proti rozsudku okresného súdu.

Sťažovateľka označuje rozsudok krajského súdu za arbitrárny, keďže sa podľa nej nevyrovnal s jej zásadnými odvolacími dôvodmi a nedal presvedčivú a jasnú odpoveď na podstatné otázky súvisiace s predmetom poskytnutia jej súdnej ochrany, pričom (napadnutý rozsudok) nereagoval ani na jej podstatné námietky. Rozsudok je podľa sťažovateľky nedostatočne odôvodnený, je nezrozumiteľný a nepreskúmateľný. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku krajského súdu č. k. 2 Cob 133/2010-336 z 24. februára 2011, ktorým ako odvolací súd potvrdil rozsudok okresného súdu č. k. 10 Cb 80/2008-244 z 30. marca 2010, v ktorom okrem iného uviedol:

„Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), prejednal odvolanie podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa rozhodol správne, pričom je však potrebné doplniť odôvodnenie napadnutého rozsudku.“

Odvolací súd súčasne odôvodnenie rozsudku okresného súdu doplnil a rozšíril takto:

„Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia považuje odvolací súd za potrebné uviesť:

Z návrhu na začatie konania jednoznačne vyplýva, že týmto návrhom sa žalobca domáha vrátenia vyplatenej provízie z dôvodu, že žalovanému nárok na províziu zanikol.

Svoj nárok žalobca opiera o zmluvu o sprostredkovaní zo dňa 1. 2. 2005, ktorá v plnom rozsahu nahradila zmluvu zo dňa 1. 11. 2004.

Podľa článku V Provízia: Sprostredkovateľ má za vykonávanie obchodnej služby nárok na províziu. Štruktúra, výška a podmienky vzniku nároku na províziu sú uvedené v interných normách zastúpeného a v Provízijských podmienkach, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy.

Podľa článku IX. bod 1 Záverečné ustanovenia: Dodatky k tejto zmluve môžu byť urobené iba písomne na základe dohody zmluvných strán K základnej zmluve o sprostredkovaní starobného dôchodkového sporenia boli dohodnuté provízne podmienky pre pozíciu Sprostredkovateľ s tým, že sprostredkovateľ má nárok na províziu určenú v prílohe č.1.

Z bodu 8 Provízijských podmienok vyplýva, že provízne podmienky sú platnou súčasťou zmluvy o sprostredkovaní starobného dôchodkového sporenia. Doplnenie alebo zmena provízijských podmienok je možná len písomnou formou na základe dohody zmluvných strán. Provízne podmienky musia byť podpísané zastúpeným a sprostredkovateľom, inak sú neplatné.

Príloha č. 1 a č. 2 k provízijským podmienkam nie je podpísaná žalovaným, preto je neplatná. Pre platnosť písomnej zmluvy je nevyhnutný podpis tejto zmluvy zmluvnými stranami.“

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku ďalej uviedol:

„Žalobca sa návrhom na začatie konania domáha vrátenia vyplatenej provízie.

Podľa § 153 ods. 2 O. s. p., súd je viazaný petitom návrhu, a preto nemôže prisúdiť žalobcovi viac alebo niečo iné, ako sa žalobca žalobou domáhal.

Z uvedeného dôvodu súd prvého stupňa postupoval správne, ak žalobu žalobcu o vrátení už vyplatenej provízie ako neopodstatnenú zamietol.

Z uvedeného dôvodu odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O. s. p. potvrdil.“

Odvolací súd, ako to vyplýva z odôvodnenia jeho rozsudku, sa stotožnil s postupom okresného súdu, ktorý v odôvodnení svojho rozsudku č. k. 10 Cb 80/2008-244 z 30. marca 2010 v zmysle § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) podrobne uviedol, čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov.

Poukazujúc predovšetkým na citované časti odôvodnenia namietaného rozsudku krajského súdu (a v súvislostiach rozsudku okresného súdu) ústavný súd zastáva názor, že krajský súd svoj rozsudok odôvodnil stručne a jasne, dostatočným a presvedčivým spôsobom; uviedol, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil (§ 157 OSP). V spojení s odôvodnením rozsudku okresného súdu poskytuje komplexné a ústavne akceptovateľné odôvodnenie svojho právneho názoru. S námietkami sťažovateľky, ktoré sú opätovne uvádzané v jej sťažnosti, sa krajský súd dostatočným spôsobom vyrovnal.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že medzi namietaným rozsudkom krajského súdu a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by naznačovala reálnu možnosť vysloviť jeho porušenie po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnymi názormi krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti týchto názorov. Nie je úlohou ústavného súdu do detailov preskúmať prípad z pozície v okolnostiach prípadu aplikovaných právnych noriem ani opätovne podrobiť revíziu napadnutý rozsudok so zámerom „vylepšiť“ jeho

odôvodnenie, prípadne zostaviť zoznam možných pochybení krajského súdu, ak tieto nemajú takú relevanciu, ktorá by mohla spochybniť ústavnú konformitu záverov napadnutého rozsudku s ústavou (IV. ÚS 270/09, IV. ÚS 27/2010). Podľa názoru ústavného súdu krajský súd (v spojení s okresným súdom) rozsudok odôvodnil ústavne akceptovateľným spôsobom.

S odvolaním sa na tieto skutočnosti a závery ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky v časti týkajúcej sa napadnutého rozsudku krajského súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v sťažnosti sa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. novembra 2011